

ΠΕΔ Θεσσαλίας

**Ανάθεση και Εκτέλεση Δημοσίων Συμβάσεων
Έργων, Μελετών, Τεχνικών και λοιπών
συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών**

Έννομη προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ

Δρ Πολιτικός Μηχανικός

Δεκέμβριος 2017

Πεδίο εφαρμογής

- Οι διατάξεις του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374 του Ν. 4412/2016) εφαρμόζονται στις διαφορές που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης:
 - συμβάσεων του παρόντος νόμου, καθώς και τροποποίησης αυτών, με **εκτιμώμενη αξία ανώτερη των 60.000 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)** και ανεξάρτητα από τη φύση τους.
 - συμφωνιών πλαίσιο, συμβάσεων παραχώρησης και δυναμικών συστημάτων αγορών, καθώς των τροποποιήσεων αυτών.

Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων

- Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της Α.Α. κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην **Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)**, και να ζητήσει προσωρινή προστασία, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της Α.Α., ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα.

Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων

- Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από απόφαση της ΑΕΠΠ επί της προδικαστικής προσφυγής του άρθρου 360, μπορεί να ασκήσει αίτηση για την αναστολή εκτέλεσης και αίτηση για την ακύρωση της απόφασης της ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 372. Δικαίωμα άσκησης των ίδιων ενδίκων βοηθημάτων έχει και η Α.Α. αν η ΑΕΠΠ δεχθεί την προδικαστική προσφυγή.
- Διαφορές που προκύπτουν από την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου και αφορούν αξιώσεις αποζημίωσης εκδικάζονται από τα αρμόδια δικαστήρια.

Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)

- Έργο της ΑΕΠΠ είναι η επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, ύστερα από την άσκηση Π.Π..
- Η ΑΕΠΠ απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Υπόκειται μόνο στον έλεγχο της Βουλής.
- Η Αρχή αποτελείται από 31 μέλη, από τα οποία 1 μέλος είναι Πρόεδρος.
- Η θητεία του Προέδρου και των μελών είναι πενταετής. Η θητεία τους παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων. Ο χρόνος παράτασης της θητείας τους δεν μπορεί να υπερβεί τους 6 μήνες.

Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)

- Για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της ΑΕΠΠ, επιβάλλεται **κράτηση ύψους 0,06%** επί όλων των συμβάσεων που υπάγονται στον Νόμο 4412/2016, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης χρηματοδότησης.
- Η κράτηση αυτή υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης.
- **Το ποσό της κράτησης παρακρατείται από την Α.Α.** στο όνομα και για λογαριασμό της ΑΕΠΠ και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, η διαχείριση του οποίου γίνεται από την ΑΕΠΠ, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ειδικό Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης.

Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)

- Η ΑΕΠΠ συνεδριάζει σε **10 κλιμάκια**, αποτελούμενα το καθένα από **3 μέλη** της ΑΕΠΠ. Κάθε κλιμάκιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του μέλους που ασκεί καθήκοντα Προέδρου. Στην πρόσκληση περιλαμβάνονται η ημερομηνία, η ώρα και οι προς συζήτηση Π.Π. που έχουν ανατεθεί σε αυτό.
- Όταν πρόκειται για υπόθεση μεγάλης σπουδαιότητας ή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων, η ΑΕΠΠ συνεδριάζει σε **αυξημένη σύνθεση**.
- Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των μελών, κατόπιν φανεράς ψηφοφορίας και είναι αιτιολογημένες.
- Η ΑΕΠΠ συνεδριάζει και σε Ολομέλεια, για θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, η οποία συντάσσεται από τον Πρόεδρο της ΑΕΠΠ.

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

- Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του Ν.4412/2016 και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της Α.Α. κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ε.Ε. ή της εσωτερικής νομοθεσίας, **υποχρεούνται**, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει Π.Π. ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παραλείψεως της Α.Α..
- **Η άσκηση της Π.Π. αποτελεί προϋπόθεση** για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των Α.Α..
- **Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής** κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της Α.Α. κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την Π.Π..

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Προθεσμία άσκησης της προσφυγής

- Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης της Α.Α., η προθεσμία για την άσκηση της Π.Π. είναι:
 - **10 ημέρες** από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο Ο.Φ. αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία ή
 - **15 ημέρες** από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο Ο.Φ., αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως,
 - **10 ημέρες** από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου Ο.Φ..
 - Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο **15 ημερών** από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.
- Σε περίπτωση παράλειψης, η προθεσμία για την άσκηση της Π.Π. είναι **15 ημέρες** από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης.

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Άσκηση προσφυγής - Άσκηση παρέμβασης

- Η Π.Π. κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Αν η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η Π.Π. κατατίθεται στην ΑΕΠΠ. Η Π.Π. περιέχει τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της (παρ. 3 άρθρο 49 Ν. 4456/17).
- Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεση του.
- Δεν επιτρέπεται η άσκηση Π.Π. κατά απόφασης της ΑΕΠΠ, η οποία δέχεται εν όλω ή εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου.

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Παράβολο

- Για το παραδεκτό της άσκησης της Π.Π. κατατίθεται **παράβολο** υπέρ του Δημοσίου ποσοστού **0,50%** της **προϋπολογισθείσας αξίας (χωρίς ΦΠΑ)** της σχετικής σύμβασης. Το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να είναι **κατώτερο των 600 ευρώ ούτε ανώτερο των 15.000 ευρώ**. Αν από τα έγγραφα της σύμβασης δεν προκύπτει η προϋπολογισθείσα αξία της, για το παραδεκτό της άσκησης της Π.Π., κατατίθεται παράβολο ύψους 600 ευρώ.
- Εάν από τα έγγραφα της σχετικής σύμβασης παρέχεται η δυνατότητα υποβολής προσφοράς για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης, το ύψος του παραβόλου υπολογίζεται επί της αξίας του τμήματος ή των τμημάτων της σύμβασης σχετικά με τα οποία ασκείται η Π.Π..

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Παράβολο

- Το παράβολο επιστρέφεται στον προσφεύγοντα σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του.
- Επίσης, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα και στην περίπτωση που η Α.Α. ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής.

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής

Η αναθέτουσα αρχή (παρ. 4 άρθρο 49 Ν. 4456/17):

- κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο εντός **5 ημερών** σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής
- διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός **10 ημερών** από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής και τα αποδεικτικά κοινοποίησης της προσφυγής στους ενδιαφερόμενους τρίτους. Η Α.Α. μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την Π.Π. πράξης.

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής

- Η παράλειψη κοινοποίησης σε ενδιαφερόμενο τρίτο και η μη διαβίβαση προς την ΑΕΠΠ του φακέλου της υπόθεσης και των απόψεων της Α.Α. **συνιστούν ιδιαίτερο πειθαρχικό αδίκημα** των αρμόδιων για τις ενέργειες αυτές υπαλλήλων.
- Η ΑΕΠΠ, εφόσον κρίνει ότι η παράλειψη αποστολής των αναφερόμενων στοιχείων ή η καθυστερημένη αποστολή τους είναι αδικαιολόγητη, καθιστώντας ιδιαιτέρως δυσχερή την ουσιαστική παροχή προδικαστικής προστασίας, μπορεί **να επιβάλει αυτεπαγγέλτως χρηματική κύρωση στην Α.Α..**
- Το ποσό της κύρωσης μπορεί να ανέρχεται από **100 μέχρι 500 ευρώ**, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων και αναλόγως της βαρύτητας της παράβασης.
- **Μνεία της κύρωσης αυτής γίνεται στον ατομικό φάκελο του υπεύθυνου** της καθυστέρησης ή ελλιπούς αποστολής ή μη αποστολής του φακέλου και των απόψεων της υπηρεσίας υπαλλήλου.

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Προσωρινά μέτρα

- Η ΑΕΠΠ, μπορεί, ύστερα από αίτημα του προσφεύγοντος ή αυτεπαγγέλτως και μετά από κλήση της αναθέτουσας αρχής **προ 3 ημερών**, να εκδώσει **πράξη αναστολής εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης** και να ορίσει τα κατάλληλα μέτρα έως ότου αποφανθεί για την προσφυγή και, πάντως, όχι πέραν της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 367 του Ν. 4412/2016 για την έκδοση της απόφασης της **(20 ημέρες από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής)**.

Προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.
Διαδικασία λήψης απόφασης - Συνέπειες αποφάσεων ΑΕΕΠ

- Η ΑΕΕΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της Α.Α. και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφαση της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία **20 ημερών** από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής.
- **Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης** ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη.
- **Επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης** ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην Α.Α. για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια.

Προδικαστική προσφυγή για την κήρυξη ακυρότητας της σύμβασης.

Κήρυξη ακυρότητας - Διαδικασία

- Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία **30 ημερών**, από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης, εφόσον στη δημοσίευση περιλαμβάνεται αιτιολογία για τη σύναψη της σύμβασης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης ή από την επομένη της ενημέρωσης των ενδιαφερομένων με άλλον τρόπο.
- Η προσφυγή δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να ασκηθεί **μετά την πάροδο 6 μηνών** από την επομένη της σύναψης της σύμβασης.
- Η κατάθεση της προσφυγής του παρόντος άρθρου **αναστέλλει την εκτέλεση της σύμβασης έως την έκδοση απόφασης ΑΕΠΠ**, εκτός εάν γίνει δεκτό αίτημα προσωρινής προστασίας της Α.Α. που ασκείται κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 366 του Ν. 4412/2016.

Προδικαστική προσφυγή για την κήρυξη ακυρότητας της σύμβασης.

Δυνατότητα μη κήρυξης ακυρότητας της σύμβασης

- Η ΑΕΠΠ μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα σύμβασης η οποία έχει ανατεθεί παράνομα για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 368 του Ν.4412/2016, εάν διαπιστώσει ότι επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης.
- Οικονομικά συμφέροντα τα οποία συνδέονται άμεσα με τη σύμβαση δεν συνιστούν επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος.

Προδικαστική προσφυγή για την κήρυξη ακυρότητας της σύμβασης.

Δυνατότητα μη κήρυξης ακυρότητας της σύμβασης

- Αν η ΑΕΠΠ αποφασίσει να μην κηρύξει την ακυρότητα σύμβασης, η οποία συνάφθηκε παράνομα για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 368 του Ν.4412/2016, επιβάλλει πρόστιμο στην Α.Α., το ύψος του οποίου καθορίζεται στη σχετική απόφαση.
- Το ύψος του προστίμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της αξίας της σύμβασης (χωρίς ΦΠΑ).
- Με ειδική απόφαση της ΑΕΠΠ, το πρόστιμο περιέρχεται στον αιτούντα.

Προδικαστική προσφυγή για την κήρυξη ακυρότητας της σύμβασης.

Συνέπειες κήρυξης ακυρότητας της σύμβασης

- Αν η ΑΕΠΠ κηρύξει σύμβαση άκυρη, **η ακυρότητα έχει αναδρομική ισχύ** με την επιφύλαξη εφαρμογής της επόμενης παραγράφου. Αν ο ανάδοχος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την ακυρότητα της σύμβασης, δεν γεννάται έναντι της Διοίκησης αξίωση του, κατά τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού ή η εν λόγω αξίωση του ικανοποιείται μόνο εν μέρει.
- **Η ΑΕΠΠ** εκτιμώντας το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, τη σοβαρότητα της παράβασης και τη συμπεριφορά της Α.Α., **μπορεί να κηρύξει την ακυρότητα μόνο του ανεκτέλεστου τμήματος της σύμβασης**. Στην περίπτωση αυτή, η ΑΕΠΠ επιβάλλει πρόστιμο στην Α.Α., το ύψος του οποίου καθορίζεται στη σχετική απόφαση και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της αξίας της σύμβασης (χωρίς ΦΠΑ). Με ειδική απόφαση της ΑΕΠΠ, το πρόστιμο περιέρχεται στον αιτούντα.

Προδικαστική προσφυγή στο στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης.

- Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ και την ακύρωση της ενώπιον του **Διοικητικού Εφετείου** της έδρας της Α.Α., με τριμελή σύνθεση, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως.
- Δικαίωμα άσκησης των ίδιων ενδίκων βοηθημάτων έχει και η Α.Α. αν η ΑΕΠΠ κάνει δεκτή την Π.Π..
- Με τα ένδικα βοηθήματα της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες με την απόφαση της ΑΕΠΠ και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της Α.Α., εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως τη συζήτηση της αίτησης αναστολής ή την πρώτη συζήτηση της αίτησης ακύρωσης.

Προδικαστική προσφυγή στο στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης.

Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων:

- Διαφορές οι οποίες προκύπτουν κατά την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών, δημόσιων συμβάσεων οι οποίες υλοποιούνται ως Σ.Δ.Ι.Τ., σύμφωνα με το Ν. 3389/2005, δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, εκδικάζονται από το **Συμβούλιο της Επικρατείας**.
- Διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 15.000.000 ευρώ (με ΦΠΑ) εκδικάζονται από το **Συμβούλιο της Επικρατείας**.

Προδικαστική προσφυγή στο στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης.

- Η άσκηση της αίτησης αναστολής δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση της αίτησης ακύρωσης.
- Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε **προθεσμία 10 ημερών** από την έκδοση της απόφασης επί της Π.Π..
- Για την άσκηση της αιτήσεως αναστολής κατατίθεται **παράβολο ποσοστού 0,1% της προϋπολογισθείσας αξίας (με ΦΠΑ)**, το οποίο **δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 500 ευρώ και ανώτερο των 5.000 ευρώ**.
- Με την κατάθεση της αιτήσεως αναστολής η προθεσμία άσκησης της αίτησης ακύρωσης διακόπτεται και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης.

Προδικαστική προσφυγή στο στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης.

- Ο διάδικος που πέτυχε υπέρ αυτού την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, οφείλει μέσα σε προθεσμία **10 ημερών** από την επίδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει την αίτηση ακύρωσης, **διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς της αναστολής.**
- Αν ο ενδιαφερόμενος δεν άσκησε ή άσκησε ανεπιτυχώς την αίτηση αναστολής και η σύμβαση υπογράφηκε και ολοκληρώθηκε η εκτέλεση της πριν από τη συζήτηση της αίτησης ακύρωσης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του Π.Δ. 18/1989.

Προδικαστική προσφυγή στο στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης.

- Αν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της Α.Α. μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, η τελευταία δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης με απόφαση της ΑΕΠΠ ή με απόφαση επί αίτησης αναστολής ή με προσωρινή διαταγή.
- Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373 του Ν. 4412/2016.

Προδικαστική προσφυγή στο στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης.

Αξίωση αποζημίωσης

- Ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος αποκλείσθηκε από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή από τη σύναψη αυτής, κατά παράβαση κανόνα του δικαίου της Ε.Ε. ή του εσωτερικού δικαίου, δικαιούται να αξιώσει από την Α.Α. αποζημίωση, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 και 198 Α.Κ..
- Αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι θα του ανετίθετο η σύμβαση, αν δεν είχε εμφιλοχωρήσει η παράβαση, τότε δικαιούται αποζημίωση κατά τις γενικές διατάξεις.
- Κάθε διάταξη που αποκλείει ή περιορίζει την αξίωση αυτή δεν εφαρμόζεται.

Προδικαστική προσφυγή στο στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης.
Αξίωση αποζημίωσης

- Για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση της παράνομης πράξης ή παράλειψης από την ΑΕΠΠ ή το αρμόδιο δικαστήριο.
- Η προϋπόθεση αυτή δεν απαιτείται στην περίπτωση του άρθρου 370 (*μη κήρυξης ακυρότητας σύμβασης για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος*), της παρ. 2 του άρθρου 371 (*ακυρότητα μόνο του ανεκτέλεστου τμήματος της σύμβασης*) και της παρ. 7 του άρθρου 372 (*δικαστική ακύρωση πράξης ή παράλειψης Α.Α.*) ή όταν, εν γένει, δεν καθίσταται εφικτή η δικαστική κήρυξη της ακυρότητας για λόγους μη συνδεόμενους με παραλείψεις του ενδιαφερομένου.

Ανακεφαλαίωση – Πηγές

- **N. 4412/2016** (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών)
- **Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων**
<http://www.hsppa.gr>
- **Πρακτικός Οδηγός για τον Έλεγχο των Δημοσίων Συμβάσεων (Το Προσυμβατικό Στάδιο)**
<http://www.elsyn.gr/elsyn/files/nomologia/prosimvatikos.pdf>

Ευχαριστώ...